מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו סיפור חברתי ולמה הוא משמש
- לזהות ולתרגל את האיזון בין תיאור, נקודת מבט והכוונה בכתיבה
- להכיר את ההבדלים בין המסלולים ולבחור מסלול מתאים לצורך נתון
- לתרגל בניית סיפור חברתי שלם לפי שלבים, כולל התאמה לקורא

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנת המושג

1. ב – להסביר מצב מסוים ולהרגיע את הקורא/ת
2. א – מנקודת המבט של הקורא/ת עצמו/ה
3. א – מה קורה, מה אחרים חושבים ומרגישים, ומה אפשר לנסות לעשות

חלק ב' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – השלמת משפטים

1. חוקים
2. שם פרטי

חלק ג' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנה והעמקה

1. תשובה חופשית: סיפור חברתי מתאר מצב בעדינות ומנקודת מבט אישית כדי שהקורא/ת יבין/תבין וירגיש/תרגיש בטוח/ה, ולא כדי להטיל כללים נוקשים או להעניש.

חלק ד' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – היכרות עם המושגים

1. א – תיאור של המצב ונקודת מבט

חלק ה' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – תרגול נוסף

1. לא נכון – האיזון הנכון הוא הרבה תיאור ומעט משפטי הכוונה, כדי שהסיפור ירגיע ולא ירגיש כמו רשימת חוקים
2. נכון – הבחירה בגוף הדיבור נעשית לפי מה שמתאים לקורא, ובני נוער יכולים להעדיף גוף שלישי

חלק ו' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – השלמה

1. תיאור

חלק ז' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – זיהוי והתאמה

- 1 – ד (משפט תיאור)
- 2 – ג (משפט הכוונה)
- 3 – ב (משפט תיאור)
- 4 – א (משפט הכוונה)

חלק ח' – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – היכרות עם המסלולים

1. ג – 9
2. א – שכבת גיל וצורך (רגיל / חנ"מ / עולים חדשים)

חלק ט' – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – בודקים את הפרטים

1. נכון – כך מוגדר בכל שלושת מסלולי החנ"מ (יסודי, חט"ב, תיכון)
2. לא נכון – במסלול עולים יש גם מילון בלחיצה ב-6 שפות וגם הקראה בקול

חלק י' – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – משלימים ומתאימים

1. חנ"מ
2. חט"ב ותיכון

חלק י״א – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – מתאימים מסלול לתכונה

- 1 – ב (ניקוד מלא, 6–8 עמודים, עריכה ובדיקת איזון)
- 2 – ג (משפט אחד, 5 עמודים, אותיות גדולות והקראה)
- 3 – א (עברית פשוטה ומילון בלחיצה ב-6 שפות)

חלק י״ב – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – שלבי הבנייה (זיהוי)

1. ג – חמישה
2. ב – בוחרים מצב מתוך רשימה או כותבים במילים חופשיות

חלק י״ג – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – נכון/לא נכון והשלמה

1. נכון – בשלב הזה קובעים כינוי, גיל ולשון פנייה המתאימים לקורא/ת
2. לא נכון – בשלב הזה קובעים גם ניקוד וגם אורך משפטים ומספר עמודים, בין 4 ל-10

חלק י״ד – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – התאמה בין שלבים לפעולות

- 1 – ב (בוחרים מתוך רשימה או כותבים במילים שלכם)
- 2 – ד (קובעים כינוי, גיל ולשון פנייה)
- 3 – א (קובעים ניקוד, אורך משפטים ומספר עמודים)
- 4 – ג (בוחרים צבע עור, שיער ומשקפיים)

חלק ט״ו – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – השלמת משפטים

1. A5
2. עור / שיער

חלק ט״ז – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – הכרת הנושאים

1. ב – צליל חזק וארוך שאומר ללכת למרחב המוגן
2. ב – לפני ההפסקה

חלק י״ז – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – בדיקת ידע

1. נכון – כך אפשר לתרגל את ההליכה למרחב המוגן בלי לחץ ובלי בהלה
2. נכון – בעמוד הספרייה מצוין שלכל נושא יש דף תרגול, והוא גם מופיע בתוך כל סיפור השייך לו

חלק י״ח – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – התאמת נושאים

- 1 – ד (בטיחות ורגיעה)
- 2 – ג (שינויים)
- 3 – א (בית הספר)
- 4 – ב (רגשות וויסות)

חלק י״ט – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – השלמת משפטים

1. ימים

חלק כ׳ – פרק 6 • קריאה משותפת והפחתה הדרגתית – הבנה בסיסית

1. נכון – קריאה באווירה נעימה עוזרת לקורא/ת לקלוט את התוכן ולא לחוש שזה עונש
2. לא נכון – מומלץ לקרוא ברגע רגוע ולא באמצע סערה רגשית
3. נכון – כך הקורא/ת שותף/ה פעיל/ה בתהליך הקריאה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מסביר שהסיפור מסביר ומרגיע ולא כופה כללים
- התלמיד/ה מזהה שרוב הסיפור הוא תיאור ורגש, ורק מעט הכוונה לפעולה
- התלמיד/ה מפרט את ההבדלים באורך, בניקוד ובשפה בין המסלולים

טיפים להפעלה:

- ניתן לחלק את הפרק הראשון והשני לשיעור אחד, ואת הבנייה המעשית לשיעור נפרד
- לתלמידים מתקשים אפשר להתמקד במסלול חנ״מ עם משפטים קצרים ותמונה
- לדוברי עברית כשפה נוספת מומלץ להשתמש בדוגמאות מהמסלול עם מילון רב-לשוני
- אפשר לשלב כתיבה אישית: כל תלמיד/ה בוחר/ת מצב אחד מחייו ומתרגל/ת לכתוב עליו לפי העקרונות שנלמדו

חוברת תרגול – סיפור חברתי מותאם

סיפור חברתי מותאם

תיכון · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מהו סיפור חברתי
2. פרק 2 – איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור
3. פרק 3 – מסלולים והתאמה אישית
4. פרק 4 – בניית סיפור צעד אחר צעד
5. פרק 5 – נושאי הסיפורים בחיי היומיום
6. פרק 6 – קריאה משותפת והפחתה הדרגתית

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תתרגלו את עקרונות הסיפור החברתי: מהו, איך בונים אותו שלב אחר שלב, ואיך מתאימים אותו לקורא/ת שונה. עברו על הפרקים לפי הסדר והשלימו את התרגילים בכתב.

בנק מילים: חנ"מ | עור / שיער | ימים | חט"ב ותיכון | תיאור | חוקים | A5 | שם פרטי

1 חלק א' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנת המושג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי המטרה העיקרית של סיפור חברתי, לפי האתר?

א) ללמד חוקי התנהגות נוקשים שיש לציית להם

ב) להסביר מצב מסוים ולהרגיע את הקורא/ת ג) להעניש על התנהגות לא רצויה

2. מנקודת המבט של מי מסופר הסיפור החברתי?

א) מנקודת המבט של הקורא/ת עצמו/ה ב) מנקודת המבט של מורה בלבד

ג) מנקודת המבט של דמות בדיונית רחוקה

3. אילו שלושה דברים הסיפור החברתי אמור לתאר, לפי ההגדרה באתר?

א) מה קורה, מה אחרים חושבים ומרגישים, ומה אפשר לנסות לעשות

ב) כללי משמעת, ציונים ולוח זמנים ג) שמות של כל הילדים בכיתה

2 חלק ב' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. סיפור חברתי לא "מלמד _____" אלא מסביר ומרגיע.

2. כדי לשמור על פרטיות, כותבים בסיפור רק כינוי או _____ (או "אני").

3 חלק ג' – פרק 1 • מהו סיפור חברתי – הבנה והעמקה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע סיפור חברתי נועד "להרגיע" ולא רק "ללמד חוקים".

4 חלק ד' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – היכרות עם המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. סיפור חברתי טוב בנוי בעיקר מ...

א) תיאור של המצב ונקודת מבט ב) רשימת חוקי התנהגות קבועה

ג) הוראות מפורשות מהמורה

5 חלק ה' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – תרגול נוסף

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בסיפור חברתי רצוי שרוב המשפטים יהיו הנחיות מפורשות של מה לעשות.	☐	☐
2	אפשר לכתוב סיפור חברתי בגוף ראשון או בגוף שלישי, בהתאם לקורא או לקוראת.	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – השלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. משפט שמתאר מה קורה במצב, מה רואים ושומעים, נקרא משפט _____

7 חלק ז׳ – פרק 2 • איזון, נקודת מבט וגוף הדיבור – זיהוי והתאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. האזעקה היא צליל חזק וארוך	___	**א.** משפט הכוונה
2. אני יכול לכסות את האוזניים	___	**ב.** משפט תיאור
3. ילדים רבים בכיתה מרגישים לחץ בבוקר	___	**ג.** משפט הכוונה
4. אפשר לנסות לנשום לאט שלוש פעמים	___	**ד.** משפט תיאור

8 חלק ח׳ – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – היכרות עם המסלולים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה מסלולים שונים מוצעים באתר בסך הכול?

(א) 3 (ב) 6 (ג) 9

2. לפי אילו שני צירים בנויים תשעת המסלולים?

(א) שכבת גיל וצורך (רגיל / חנ״מ / עולים חדשים) (ב) מגדר ואורך הסיפור

(ג) צבע הדמות וסוג הכיסא

9 חלק ט׳ – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – בודקים את הפרטים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במסלולי חנ״מ הסיפור בנוי בדרך כלל ממשפט קצר אחד בכל עמוד, עם תמונה גדולה	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	במסלול עולים חדשים אין מילון, אלא רק עברית פשוטה בלי שום עזר נוסף	☐	☐

10 חלק י׳ – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – משלימים ומתאימים

השלימו את המילה החסרה.

1. במסלול _____ התמונה מופיעה מעל הטקסט, והאותיות גדולות במיוחד כדי להקל על הקריאה

2. במסלולי _____ רמת הניקוד נקבעת לפי בחירה, בניגוד למסלולי יסודי שבהם הניקוד תמיד מלא

11 חלק י״א – פרק 3 • מסלולים והתאמה אישית – מתאימים מסלול לתכונה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יסודי · רגיל	___	**א.** עברית פשוטה ומילון בלחיצה ב-6 שפות
2. יסודי · חנ״מ	___	**ב.** ניקוד מלא, 6–8 עמודים, עריכה ובדיקת איזון
3. חט״ב · עולים חדשים	___	**ג.** משפט אחד, 5 עמודים, אותיות גדולות והקראה

12 חלק י״ב – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – שלבי הבנייה (זיהוי)

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה שלבים יש בתהליך בניית הסיפור החברתי באתר?

(א) שלושה (ב) ארבעה (ג) חמישה

2. מה עושים בשלב הראשון, "בוחרים מצב"?

(א) בוחרים צבע חולצה לדמות

(ב) בוחרים מצב מתוך רשימה או כותבים במילים חופשיות (ג) בוחרים גודל אותיות

13 חלק י"ג – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – נכון/לא נכון והשלמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשלב "מתאימים לקורא/ת" בוחרים גם לשון פנייה – זכר, נקבה או ניטרלי	☐	☐
2	בשלב "שפה ואורך" אי אפשר לשנות את מספר העמודים, רק את הניקוד	☐	☐

14 חלק י"ד – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – התאמה בין שלבים לפעולות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בוחרים מצב	___	**א.** קובעים ניקוד, אורך משפטים ומספר עמודים
2. מתאימים לקורא/ת	___	**ב.** בוחרים מתוך רשימה או כותבים במילים שלכם
3. שפה ואורך	___	**ג.** בוחרים צבע עור, שיער ומשקפיים
4. בונים דמות	___	**ד.** קובעים כינוי, גיל ולשון פנייה

15 חלק ט"ו – פרק 4 • בניית סיפור צעד אחר צעד – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בשלב האחרון אפשר להדפיס את הסיפור כחוברת בגודל A4 או _____

2. בשלב בניית הדמות אפשר לבחור, בין השאר, צבע _____ וכיסוי ראש

16 חלק ט"ז – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – הכרת הנושאים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אזעקה, לפי הסיפור 'כשיש אזעקה', היא בעיקר...

(א) צליל קצר ושקט (ב) צליל חזק וארוך שאומר ללכת למרחב המוגן

(ג) שיר שמושמע בבוקר

2. מתי מומלץ לקרוא את הסיפור 'מחכים בתור'?

(א) אחרי ההפסקה (ב) לפני ההפסקה (ג) בזמן המבחן

17 חלק י"ז – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – בדיקת ידע

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מומלץ לקרוא את הסיפור 'כשיש אזעקה' דווקא ביום רגיל ושקט, לא דווקא בזמן אזעקה אמיתית	☐	☐
2	לכל נושא בספריית הסיפורים יש דף תרגול נפרד משלו	☐	☐

18 חלק י"ח – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – התאמת נושאים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כשיש אזעקה	___	**א.** בית הספר
2. מורה מחליף או מחליפה	___	**ב.** רגשות וויסות
3. מחכים בתור	___	**ג.** שינויים
4. כשמפסידים במשחק	___	**ד.** בטיחות ורגיעה

19 חלק י"ט – פרק 5 • נושאי הסיפורים בחיי היומיום – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני טיול שנתי כדאי לקרוא את הסיפור כמה _____ מראש

20 חלק כ' – פרק 6 • קריאה משותפת והפחתה הדרגתית – הבנה בסיסית

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מומלץ לקרוא את הסיפור החברתי ברגע רגוע ולא כעונש	☐	☐
2	הזמן הכי טוב לקרוא את הסיפור הוא באמצע התפרצות רגשית, כדי להרגיע מיד	☐	☐
3	בזמן הקריאה המשותפת כדאי לתת לקורא/ת להפוך את הדף בעצמו/ה	☐	☐

כרטיס יציאה

מהי מטרת הסיפור החברתי ובמה הוא שונה מרשימת חוקים?

כיצד שומרים על איזון נכון בין תיאור לבין הכוונה בסיפור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀